

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

فارسی

چارم دبستان

نوم

۱۳۹۰

وزارت آموزش و پرورش سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تألیف : دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی

نام کتاب : فارسی چهارم دبستان - بنویسیم - ۱۴/۱

مؤلفان : زهرا ارجمند رشیدآباد، ترانه امیرابراهیمی، دکتر حسن ذوالفقاری، دکتر محمدرضا

سنگری، غلامرضا عمرانی، عفت غفوری و دکتر حسین قاسم‌پور مقدم

ویرایش : واحد ویرایش دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی

آماده‌سازی و نظارت بر چاپ و توزیع : اداره‌ی کل چاپ و توزیع کتاب‌های درسی

مدیر هنری : مجید ذاکری‌یونسی

تصویرگران : محمّد حسین تهرانی، مانا نبوی فرهمند، علی احمدی و گلنار ثروتیان

طراح گرافیک : حسین وهابی

طراح خط رایانه‌ای : کامران انصاری

صفحه‌آرا : شهرزاد قنبری

طراح جلد : علی خدایی

ناشر : اداره‌ی کل چاپ و توزیع کتاب‌های درسی

تهران : خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره‌ی ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)

تلفن : ۹-۸۸۸۳۱۱۶۱، دورنگار : ۸۸۳۰۹۲۶۶، کد پستی : ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹

وبسایت : www.chap.sch.ir

چاپخانه : شرکت افست «سهامی عام» (www.Offset.ir)

سال انتشار و نوبت چاپ : چاپ نهم ۱۳۹۰

حَقّ چاپ محفوظ است.

شابک ۸-۱۱۵۲-۰۵-۹۶۴ ISBN 964-05-1152-8

سروهای سرفراز آمدند
عاشقان به پیشواز آمدند

تا تو ای بهار تازه آمدی
مثل رودخانه‌های پرخروش

***

باغ‌ها بهار شد زبوی باد
آفتاب را به دشت هدیه داد

دسته دسته گل شکفت درزمین
آسمان برای چشم روشنی

فهرست

۱ درس اول: از همه مهربان تر

فصل اول: نهادها

۸ درس دوم: باغچه‌ی اطفال

۱۲ درس سوم: سال‌های دور از خانه

۱۷ درس چهارم: کودکان حق دارند که...

فصل دوم: بهداشت

۲۴ درس پنجم: جهان پهلوان

۳۰ درس ششم: برفِ خجالت

فصل سوم: اخلاق فردی و اجتماعی

۳۷ درس هفتم: اگر دیگران نبودند

۴۳ درس هشتم: من با دیگران فرق دارم

۴۸ درس نهم: شاید این قطره‌ی آب...

۵۵ درس دهم: آزاد

فصل چهارم: دانش و دانشمندان

- ۶۰ درس یازدهم: ابن سینا
۶۷ درس دوازدهم: بر بال خیال

فصل پنجم: دینی

- ۷۳ درس سیزدهم: عیدانه‌ی خدا
۷۹ درس چهاردهم: آخرین یاور آفتاب

فصل ششم: ملی و میهنی

- ۸۵ درس پانزدهم: میراث فرهنگی
۹۱ درس شانزدهم: آرش کمان‌گیر
۹۶ درس هفدهم: ثروت‌های ملی ایران

فصل هفتم: طبیعت

- ۱۰۳ درس هجدهم: کوچ پرستوها
۱۰۹ درس نوزدهم: آزاد

فصل هشتم: هنر و ادب

- ۱۱۴ درس بیستم: داستان‌ها
۱۱۹ درس بیست و یکم: موش و شتر
۱۲۵ درس بیست و دوم: مثل‌ها

مقدمه

پروردگار بزرگ و مهربان را سپاس می‌گوییم و امیدواریم با لطف خویش در همه‌ی مراحل آموزش و یادگیری یاریگر ما باشد. معلّم عزیز و آموزگار گرامی، برای ژرفا بخشیدن به یادگیری و کمک به جریان آموزش، توجّه به نکات زیر، ضروری است:

۱- در این کتاب (بنویسیم) به هنگام آموزش، به رویکرد تحلیلی و در کتاب بخوانیم به رویکرد کلی توجّه داریم اگرچه در برخی از بخش‌های هر دو کتاب به تناسب موضوع، به هر دو رویکرد نیز توجّه شده است.

۲- خطّ تحریری که در متن درس‌های بخوانیم به کار گرفته شده است، سرمشق نوشتار دانش‌آموزان در این کتاب است. فعالیت‌های رونویسی و تمرین‌های نوشتن در حدّ لازم برای تقویت خط و افزایش توانایی زیبانویسی گنجانده شده است.

۳- با توجّه به این که فعالیت‌های متنوع نوشتاری برای خطّ تحریری در این کتاب پیش‌بینی شده است، نیازی به دفتر مشق جداگانه و تمرین‌های اضافی نیست، مگر در شرایط خاص، که آموزگاران محترم با هماهنگی و بر پایه‌ی تشخیص خود عمل می‌نمایند.

۴- برای آشنایی دانش‌آموزان عزیز، با خطّ خوش و زیبانویسی و گونه‌های مختلف نوشتن، برخی از واژه‌ها به هر دو شکل «نسخ» و

«تحریری» در متن درس نوشته شده است مانند فجر و فجر.
لازم است در آموزش به این دو صورت نوشتاری توجه شود. اما
در ارزش‌یابی درس املا آن چه مهم است درست‌نویسی شکل املائی
کلمات است نه نوع خط آن، بنابراین املائی کلمه‌ی فجر یا فجر هر دو
صحیح است.

۵- صفحه‌ای سفید با عنوان «فعالیت‌های تکمیلی» در پایان
هر درس گنجانده شده است. آموزگاران محترم می‌توانند بنا به
تشخیص خود و نیاز یادگیری دانش‌آموزان، تمرین‌های متنوع و
مناسبی را طراحی کنند. به این ترتیب آموزش و ارزش‌یابی درس املا
در برگه یا دفتری مستقل انجام خواهد گرفت.

۶- خانه‌های خالی (جدول) کنار صفحه‌ها بیانگر ارزش‌یابی
توصیفی (کیفی) از عملکرد دانش‌آموز است.

این کتاب، هماهنگ با تغییرات بخوانیم پایه‌ی چهارم، در
شورای برنامه‌ریزی و تألیف و کارگروه ویژه‌ی دوره‌ی ابتدایی در سال
۱۳۸۸ بازنگری شد. از همه‌ی آموزگاران و کارشناسانی که در این
کار همراه ما بوده‌اند، سپاس‌گزاریم.

گروه زبان و ادبیات فارسی

دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی

معلمان محترم و اولیای گرامی دانش آموزان: صاحب نظران می‌توانند نظر اصلاحی خود را در باره‌ی مطالب

این کتاب از طریق نامه‌ی نشانی تهران - صندوق پستی ۴۶۳ ۱۵۸۵۵ - گروه‌دسی مربوط و یا پیام‌نگار Email:

talif@talif.sch.ir ارسال نمایند.

دفتر نشر سوره‌ی آیه‌ی تکوین

از همه مهربان تر

جمله‌های زیر را با کلمه‌هایی به جز آن چه در درس آمده است، کامل کن.

- درختان با برگ‌های سبز و ..... بلند ایستاده بودند.
- اگر ..... و محبت خدا نبود، هیچ ابری نمی بارید.
- ابر ..... و گفت: «خدا دوست انسان هاست».

سه جمله بنویس که در آن کلمه‌ی «کشید» معنای متفاوتی داشته باشد.

۱. ....
۲. ....
۳. ....

مخالف هر کلمه را از درس پیدا کن.

..... جدا شدند ←	..... زشت ←	..... کوتاه ←
..... سیراب ←	..... تند ←	..... کمند ←

با شماره جمله‌های زیر را مرتب کن و یک داستان بنویس.

- گنجشک توی دلش گفت: «به به، چه غذای لذیذی!»
- ولی ناگهان باران تندی شروع به باریدن کرد.
- پروانه‌ی زیبایی در باغ، دورگلی می‌چرخید.
- گنجشک و پروانه، از ترس خیس شدن، به زیر درختی پناه بردند.
- در این هنگام، گنجشکی او را دید.
- آن دو درباره‌ی باران و خیس شدن با هم صحبت کردند و دوست شدند.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

منادا را مشخص کن.

• خدایا چنان کن سرانجام کار

تو خشنود باشی و ما رستگار

• سعیدیا مرد نکلونام نمیرد هرگز

مرده آن است که نامش به نکلویی نبرند

• ای توانایی که به ما توانایی بخشیده ای، مرا یاری کن.

• یارب.....

در درس، به کدام یک از آفریده‌های خدا اشاره شده است؟ برای یکی از آن‌ها یک داستان زیبا بنویس.

.....

.....

.....

.....

.....

با اضافه کردن «ستان» به کدام یک از کلمه‌های زیر، می‌توانی یک کلمه‌ی مناسب بسازی؟

دیوار ، بیمار ، سیب ، چای ، بهار ، گل ، زیبا

برای اسم‌های زیر، مانند نمونه، دو کلمه‌ی مناسب پیدا کن.

عموی عزیز	عموی مهربان	عمو
		مادر
		پدر
		خانه
		هوا
		کوزه

در جاهای خالی کلمه‌های مناسب بگذار.

یک صبح ..... زمستانی، میلاد به سختی از رخت خواب ..... خود بیرون آمد
 اما وقتی که دانه‌های ..... برف را از پشت پنجره دید، با خوش حالی از جا پرید. یک
 بلوز ..... پوشید؛ چکمه‌های ..... ش را به پا کرد؛ کلاه گرمی هم روی سرش گذاشت
 و از خانه بیرون رفت. توی کوچمه، بچه‌ها آدم برنی ..... درست کرده بودند. روی سر
 آدم برنی، یک سطل ..... بود و به جای چشم، برای او دو تکه زغال ..... گذاشته بودند.
 دماغش هم یک هویج ..... رنگ بزرگ بود. ولی دهان نداشت. میلاد به خانه
 برگشت تا برای دهان آدم برنی، یک وسیله‌ی ..... پیدا کند.

درباره‌ی هر یک از ضرب‌المثل‌های زیر دو سطر بنویس.
خواستن، توانستن است.

.....
.....

قطره قطره جمع گردد، وانگهی دریا شود.

.....
.....

جوینده، یابنده است.

.....
.....

■ آیا در منطقه‌ی شما، مشابه این ضرب‌المثل‌ها وجود دارد؟ آن‌ها را بنویس.

.....
.....
.....
.....

خدا حافظ، جوینده‌ی تلاشگر

فعالیت‌های تکمیلی

Handwriting practice area with 15 horizontal blue dotted lines.

نمادها

باغچه‌ی اطفال

در درس، کلمه‌هایی را پیدا کن که یکی از شکل‌های «ع» را داشته باشد. آن‌ها را بنویس.

ع

.....

.....

.....

به کلمه‌های زیر، یک کلمه‌ی مناسب اضافه کن و با هر کدام یک جمله بنویس.

..... + کار ●

..... + رود ●

..... + دل ●

..... + خوش ●

مانند مثال، برای تصویر زیر پنج کلمه با صفت بنویس.

مثال: آسمانِ آبی

.....
.....
.....
.....
.....

از درس، دو صفت پیدا کن و با هر کدام، یک جمله بساز.

.....
.....

.....
.....

کلمه‌های هم معنی را به هم وصل کن.

گوشه

فعال

روش

کج

پُرکار

شیوه

جمع هر کلمه را از درس پیدا کن.

..... فکر ←	..... مدرسه ←	..... طفل ←
..... خانه ←	..... ولی ←	..... اندیشه ←

از درس کلمه‌هایی را پیدا کن که بتوانی به آن‌ها «تر» یا «ترین» اضافه کنی.

.....

.....

.....

نوشته‌ی ناتمام زیر را کامل کن.

..... مدّت‌ها بود که او را ندیده بودم؛ تا این که

.....

.....

تأدیاری دیگر خدا نگهدار.

انشای هفته

با یک دانش‌آموز که دچار مشکل است، چگونه همدلی می‌کنی*؟

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- * در این زمینه می‌توانی به موارد زیر پردازی.
۱. راه‌های برخورد مناسب با مشکل؛
  ۲. برجسته کردن توانایی‌های او؛
  ۳. راه‌های استفاده از دیگر توانایی‌ها.

سال‌های دور از خانه

برای هریک از کلمه‌های زیر، از متن درس یک کلمه‌ی مناسب پیدا کن و بنویس.

روستای ..... مدرسه‌ی ..... خانواده‌ی .....

چهار کلمه بنویس که شکل گفتاری و نوشتاری آن‌ها با هم تفاوت داشته باشد.

، ، ،

جاهای خالی پاکت‌نامه را کامل کن.

فرستنده:

.....
.....

گیرنده:

.....
.....

کد پستی:

.....

جاهای خالی را کامل کن و سپس با کلمه‌های جدید، جمله بنویس.

..... : ..... ← خواب + گاه

..... : ..... ← کار +

..... : ..... ← درمان +

این تصویر، تو را به یاد چه کلمه‌هایی می‌اندازد؟

.....
.....
.....

درباره‌ی کاربرد تمبر، دو خط بنویس.

.....
.....
.....
.....
.....

در جاهای خالی کلمه‌ی مناسب را بنویس.

الف) آن‌ها ..... یکدیگر کمک می‌کنند. (از - با - به)

ب) دانش‌آموزان ..... معلّم خود درس را یاد می‌گیرند. (به - در - از)

پ) معلّم ..... دانش‌آموزان درس می‌دهد. (بر - از - به)

ت) علی ..... مدرسه برمی‌گردد. (از - به - تا)

با هریک از کلمه‌های زیر، یک جمله‌ی پرسشی بنویس و به آن پاسخ بده.

خانواده

.....: جمله‌ی پرسشی

.....: پاسخ

مجمع

.....: جمله‌ی پرسشی

.....: پاسخ

انشای هفته

یکی از نامه‌های زیر را بنویس* .

- نامه ای به یک هم کلاسی
- نامه ای به برنامه‌ری کودکان تلویزیون
- نامه ای به خانواده

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- * در این زمینه، می‌توانی به موارد زیر بپردازی.
۱. سلام و احوال‌پرسی
  ۲. معرفی خودت
  ۳. روشن کردن درخواستی که داری؛
  ۴. تشکر و خداحافظی
  ۵. ....
- یادآوری ۱: تاریخ و امضا یادت نرود.
یادآوری ۲: نشانی دقیق پستی یادت نرود.
یادآوری ۳: اگر دلت خواست، شماره‌ی تلفن خانه‌ی خودتان را هم بنویس.

فعالیت‌های تکمیلی

Blank lined area for writing activities.

کودکان حق دارند که ...

در بند زیر، به جای «کودکان» کلمه‌ی «ما» بگذار و پس از تغییرات مناسب، مطلب را دوباره بنویس.

می‌دانیم که کودکان سرمایه‌های اصلی هر کشوری هستند؛ زیرا آنان آینده‌ی کشور خود را می‌سازند و سبب پیشرفت آن می‌شوند اما وقتی در کشوری جنگ می‌شود، سیل به راه می‌افتد یا زلزله می‌آید، کودکان بیش‌تر از همه صدمه می‌بینند؛ زیرا نمی‌توانند به تنهایی بارنج‌ها و مشکلات مبارزه کنند.

Handwriting practice area with a pink background and blue dotted lines.

هر یک از کلمه‌های ستون «الف» را به کلمه‌های ستون «ب» وصل کن.
سپس، در جاهای خالی یک هم‌خانواده‌ی دیگر بنویس.

	ب	الف
<input type="text"/>	مصالحه، ...	معروف
<input type="text"/>	شعر، ...	جامعه
<input type="text"/>	معرف، ...	صلح
<input type="text"/>	مجموع، ...	شاعر
<input type="text"/>	احاطه، ...	محیط

جدول را مانند نمونه کامل کن.

جمله	دوستی	ی	دوست
همه‌ی مردم طرف‌دار صلح و دوستی هستند.		کار	روز
		مان	ساز
		کار	ساز
		مند	سال

با توجه به بند آخر درس، به این سؤال‌ها پاسخ بده.

• از کجای فهمیم که ایران پیش‌تاز صلح و دوستی است؟

• این شعر یعنی چه؟

بنی آدم اعضای یک پیکرند که در آفرینش ز یک گوهرند

• چرا ایش ترکشورها عضو سازمان ملل متحدند؟

کامل کن.

انتظارات من از

(خدا)	.....	۱-
(خانواده)	.....	۲-
(مدرسه)	.....	۳-
(رئیس‌جمهور)	.....	۴-
(خودم)	.....	۵-

کلمه‌های زیر را به ترتیب حروف الفبا مرتب کن.

صلح، تصویب، بهره‌مند، شرط، استقلال، روابط، نظر، صدمه، معروف،
یونیسف، مطالعات، عضو، حفظ

زیر کلمه‌ای که با کلمه‌های دیگر ارتباط ندارد، خط‌بکش.

• حافظ، سعدی، ابن سینا، فردوسی

• جنگ، زلزله، گردباد، سیل

• شعر، بیت، قافیه، داستان

• تاریک، آبی، سفید، بنفش

چهار فعل از درس پیدا کن و با هریک، جمله‌ای بنویس.

-۱

-۲

-۳

-۴

انشای هفته

برای هم‌دردی با کودکان فلسطینی، یک نامه‌ی کوتاه بنویس*.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

۱. سلام و احوال‌پرسی
۲. آرزوی سلامت و تندرستی برای کودکان هم‌سن و سال فلسطینی
۳. آرزوی پیروزی در مبارزه بر ضد اسرائیل
۴. امیدوار کردن کودک فلسطینی به آینده‌ای روشن
۵. تشویق کودک فلسطینی به ادامه‌ی مبارزه
۶. ....

بهداشت

جهان پهلوان

با کلمه‌ها جمله بساز.

..... ورزش:

..... فوتبال:

کلمه‌ها را به‌طور مناسب ترکیب کن و جمله بساز.

مادر، رگ، مرد، مهر، سیاه، زن، بزرگ، ماه

.....

.....

.....

.....

شکل درستِ دیگر کلمه‌های زیر را بنویس.

..... یقه ←

..... قورباغه ←

کلمه‌های زیر را به ترتیب حروف الفبا مرتب کن.

غظت، قلاب، تشویق، مشعل، اعلام، صلوات، حریف، مہلت، حساس، مقدمہ

○ ○ ○ ○ ○ ○

○ ○ ○ ○

کامل کن.

- من ورزش را برای آن دوست دارم که .....
- هدف از انجام دادن تمرین های ورزشی .....
- ورزش مورد علاقه ی من ..... است؛ زیرا .....
- خواب دیدم در مسابقات المپیک .....

درباره ی این شعر توضیح بده.

ز نیرو بود مرد راراستی ز سستی، کثری زاید و کاستی

«فردوسی»

با استفاده از چهار اصطلاح یک رشته‌ی ورزشی، دو جمله بنویس.

A large orange rectangular box with four horizontal dotted lines for writing. A small cartoon pencil character is in the bottom-left corner.

تازه‌ترین لطیفه‌ی ورزشی را که شنیده‌ای، بنویس.

A large orange rectangular box with four horizontal dotted lines for writing. A small cartoon pencil character is in the bottom-left corner.

درباره‌ی پنج حلقه‌ی المپیک ۵ سطر بنویس.

A large orange rectangular area with five horizontal dotted lines for writing.

-
-
-
-
-

سالم و ورزش‌کار باشید.

انشای هفته

درباره‌ی یکی از نهادهای اجتماعی که در بهداشت و سلامت عمومی فعال هستند، بنویس.*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- * در این زمینه می‌توانی، یکی از موضوع‌های زیر را انتخاب کنی.
۱. اهمیت انتقال خون
  ۲. خانه‌ی بهداشت و نقش آن
  ۳. آتش‌نشانی
  ۴. محیط زیست
  ۵. مراکز آموزشی (مدارس و دانشگاه‌ها)

فعالیت‌های تکمیلی

Handwriting practice area with 15 horizontal dotted lines.

برفِ خجالت

جمله‌هایی از درس را که از آن‌ها خوشش آمده است، بنویس.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

جمله‌های زیر را طوری کامل کن که به فکر دیگران نرسیده باشد.

- از شدت نگرانی نزدیک بود.....
- آن قدر تند دوید که.....

مانند نمونه‌ی زیر، چهار کلمه‌ی دیگر بنویس.

.....

.....

.....

.....

رفت + و + آمد = رفت و آمد

داستان زیر را تمام کن؛ هر جا لازم است، «ویرگول» بگذار.

یکی بود یکی نبود زیر گنبد کبود غیر از خدا هیچ کس نبود. پیرزنی بود که یک پسر داشت. پسر خیلی تنبل بود فقط می خورد و می خوابید. پیرزن که به او «بی بی» می گفتند مجبور بود روزها کار کند ظرف بشوید رخت بشوید غذا بپزد قالی بیافد جارو کند و لقمه ای نان به دست بیاورد و شکم پسرش را سیر کند. پسر هم می خورد و فریاد می زد: «بی بی من گشنه غذا مکه. غذا می خوام به عالمه» تا این که یک روز .....

.....

.....

.....

.....

.....

جزء دوم هریک از کلمه‌های زیر را بنویس.

تب و .....

راست و .....

تند و .....

به جای کلمه‌ی « فامیل‌ها » سه کلمه‌ی هم‌معنی پیدا کن و در جاهای خالی قرار بده.

توی راه، مردها، زن‌ها، بچّه‌ها و **فامیل‌ها** از کنار او می‌گذشتند.

توی راه، مردها، زن‌ها، بچّه‌ها و ..... از کنار او می‌گذشتند.

توی راه، مردها، زن‌ها، بچّه‌ها و ..... از کنار او می‌گذشتند.

توی راه، مردها، زن‌ها، بچّه‌ها و ..... از کنار او می‌گذشتند.

با اضافه کردن یکی از پسوندهای «گر»، «گاه» یا «زار» به آخر کلمه‌های داده‌شده‌ی زیر، کلمه‌های جدیدی بساز.

..... ایست

..... مس

..... رُفت

..... چمن

کامل کن.

شناسنامه‌ی کتاب

..... : نام کتاب

..... : نویسنده

..... :

..... :

..... :

..... :

از بین موضوعات زیر، یکی را بنویس و آن را به شکل یک کتاب در بیاور.

- خرگوش کم‌رو و روباه پررو
- گنجشک فراموش کار
- درختی که سگه‌ی طلای داد
- درخت خواب‌آلود

در نوشته‌ی زیر، هر جا لازم است، «نقطه»، «ویرگول» و نشانه‌های دیگر بگذار.

بابا می‌گوید مگر تو هزار پاهستی که هر روز یک جفت کفش پاره می‌کنی
چه قدر تو پ بازی می‌کنی به بابا می‌گویم اگر من هزار پا بودم باید برایم هزار تا کفش
می‌خریدی آن وقت چه می‌کردی بابا می‌خندد دلم برای او می‌سوزد بابا نمی‌تواند برای
من یک جفت کفش بخرد کاش من ماهی بودم

خدا حافظ، دوست خندان

انشای هفته

درباره‌ی بهداشت عمومی، دو بند بنویس*.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

* در این زمینه، می‌توانی به موارد زیر پرداز.

۱. راه‌های پیش‌گیری از شیوع بیماری‌ها
۲. راه‌های حفظ محیط زیست
۳. راه‌های حفظ بهداشت مکان‌های عمومی مثل مسجدها، حمام‌ها، نانواپی‌ها، پارک‌ها و خیابان‌ها
۴. معرفی مراکز درمانی عمومی
۵. نحوه‌ی مراجعه به مراکز درمانی عمومی و مقررات آن‌ها
۶. ....

اخلاق فردی و
اجتماعی

اگر دیگران نبودند

نوشته‌ی زیر را در دو سطر ادامه بده.

حالا که دیگران هستند، پس .....

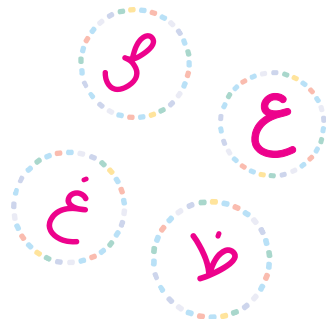

کلمه‌هایی را که دارای یکی از شکل‌های «ع»، «ص»، «غ» و «ظ» هستند، از درس پیدا کن و در جدول بنویس.

کلمه‌های مناسب را به هم وصل کن و کلمه‌ی به دست آمده را بنویس.

	آهنگ	دل
	نامه	میز
	بان	لفت
	تنگ	هم

کلمه‌های زیر را در چند گروه طبقه‌بندی کن و برای هر گروه نامی بگذار.

- بیابان، مدادتراش، صحرا، کویر، مداد، پاک‌کن
- اشک، گریه، شور، غم، شغف، شادمانی
- گونیا، قایق، پرگار، ناوچه، کشتی، ناو، خطکش

مخالف این واژه‌ها را از درس پیدا کن.

دشمنی ← کوتاه ← درون
خروج ← نزدیک ← خنده

کلمه‌های هم‌معنی را به هم وصل کن و سه جمله بنویس که در هر کدام، یک جفت از این کلمه‌ها آمده باشد.

	مقصود	آغوش
	عالم	عجیب
	گذشت	هدف
	مونس	دنیا
	بغل	هدم
	باور نکردنی	ایشار

فکر می‌کنی در آینده چه وسیله‌ی دیگری برای ارتباط انسان‌ها با یک‌دیگر ساخته می‌شود؟ درباره‌ی آن دو خط بنویس.

.....
.....

چهار کنایه پیدا کن و آن‌ها را همراه با معنایشان بنویس (دو کنایه از درس و دو کنایه خارج از درس).

Handwriting practice area for lesson 8, featuring a yellow brushstroke background and four sets of dotted lines for writing. A small boat icon is placed at the end of each line.

پنج جمله از درس که همکاری و ارتباط انسان‌ها را نشان می‌دهد، بنویس.

Handwriting practice area for lesson 9, featuring a yellow brushstroke background and five sets of dotted lines for writing. A small boat icon is placed at the end of each line.

به امید یاری رساندن به دیگران؛ خدا حافظ

انشای هفته

اگر روزی همی وسایل ارتباطی نابود شوند، چه اتفاقی می افتد*؟

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

* در این زمینه، می توانی به موارد زیر بپردازی.

۱. نقش امروزی وسایل ارتباطی در آسان کردن مشکلات زندگی
۲. خدماتی که وسایل ارتباطی امروزی در اختیار مردم می گذارند.
۳. مشکلاتی که در گذشته، در اثر نبودن وسایل ارتباطی، گریبان گیر مردم بود.
۴. اکنون منم و این مشکلات! (می خواهیم به دوستم تلفن کنم و قرار جلسه ی فردا را بگذارم. می خواهیم امشب مسابقه ی فوتبال تماشا کنم. می خواهیم ...)
۵. ....

فعالیت های تکلیلی

Handwriting practice area with 15 horizontal dotted lines.

من با دیگران فرق دارم

از روی پنج کلمه‌ی تازه‌ی درس، دوبار بنویس.

برای هر کلمه، دو صفت مناسب بنویس.

	 فکر		 شب
	 قانون		 رنگ

جمله‌ها را کامل کن و رمز جدول را بنویس.

	الف	ما به بزرگ ترها ..... می گذاریم.
	ب	هر انسانی باید ..... هم نوع خود کمک کند.
	پ	هر جا که آدم ها هستند، ..... هم پیدایش می شود.
	ت	برای سلامت و شادابی، ورزش و هوای پاک ..... است.
	ث	هوای کوهستان خیلی پاک و تمیز ..... .

از صفت‌های گروه «ب» کدام‌ها برای اسم‌های گروه «الف» مناسب‌اند؟
به هم وصل کن.

ب

تناور

پر شکوفه

بزرگ

بی کران

آبی

نجیب

طوفانی

الف

اسب

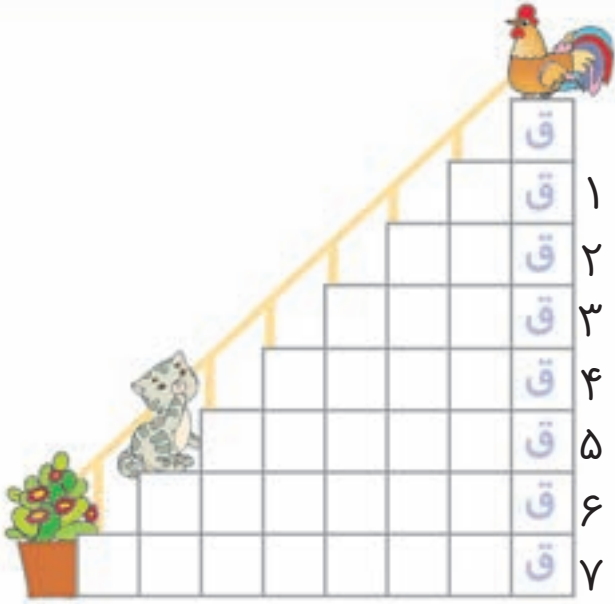
درخت

باغ

دریای

جدول را کامل کن.

- ۱ نام شهری است.
- ۲ هر صد سال را گویند.
- ۳ به روستای گویند.
- ۴ جمع قبیله است.
- ۵ جمع قانون
- ۶ کسی که قدرت داشته باشد.
- ۷ همان گذاشتن است.

به اول کلمه‌های زیر، پیش، پس، باز، قابل و خلاف اضافه کن و بخوان.

..... کردن	..... آمد	..... خوردن	..... یافتن	..... قانون
	..... قبول	..... مانده	..... انداز	..... فروش

از درس هشتم، متنی برای املا بساز و به یکی از افراد خانواده املا بگو.
سپس آن را تصحیح کن.

در یک بند بنویس که اگر مدرسه قانون نداشت، چه اتفاقی می افتاد.

مرتب کن.

انسان هم به قانون نیاز دارد. گل ها و گیاهان هم قانون دارند؛ قانون نگهبان آرامش جامعه است. حتی درنده ترین حیوانات هم قانون دارند. در جهان ما، در همه جا و همه چیز، قانون وجود دارد.

خدا حافظ، دوست قانون

انشای هفته

یکی از بازی‌های محلی شهر یا روستای خود را بنویس و قانون‌های آن را ذکر کن.*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

* در این زمینه، می‌توانی به موارد زیر بپردازی.

۱. انتخاب بازی از نظر اهمیت، تازگی، امکان اجرا و دلپذیر بودن آن
۲. شرح دقیق بازی
۳. وظایف و نقش افراد در بازی
۴. تعداد بازیکنان
۵. سن و سال بازیکنان
۶. توضیح دقیق در مورد مکان بازی
۷. توضیح دقیق در مورد اهداف بازی
۸. شرح قوانین بازی
۹. نحوه‌ی یارگیری در بازی
۱۰. ....

شاید این قطره‌ی آب ...

از درس، بیست کلمه‌ی مهم یا تازه را انتخاب کن و بنویس.

A large yellow brushstroke background containing a grid of dotted lines for writing.

به کلمه‌های زیر «ناک» اضافه کن و با هریک، جمله بساز.

Three rows of dotted lines for writing, each starting with a rocket icon and an arrow pointing to the right. The words 'درد', 'غم', and 'نم' are written at the end of each row.

برای هریک از ترکیب‌ها و اصطلاحات زیر، یک جمله‌ی خنده‌دار بنویس.

..... پایه پا:

..... از چشم من افتاد:

..... دست بالای دست:

متن زیر را در یک بند کامل کن.

..... قطره‌ی آب از آسمان پایین آمد؛ ناگهان دید

Handwriting practice area with multiple horizontal dotted lines on a yellow background.

جدول زیر را کامل کن.

هم معنی	مخالف	کلمه
		اسراف
		مرتب
		قطع
		قدرت

کلمه‌هایی را که با هم ارتباط دارند، از درس پیدا کن و بنویس.
مانند:

آرد و خمیر و نان

وضو و نماز

درس را بخوان و دو جمله به آخر آن اضافه کن.

Four horizontal dotted lines for writing.

برای سازمان آب یک پیام کوتاه بنویس.

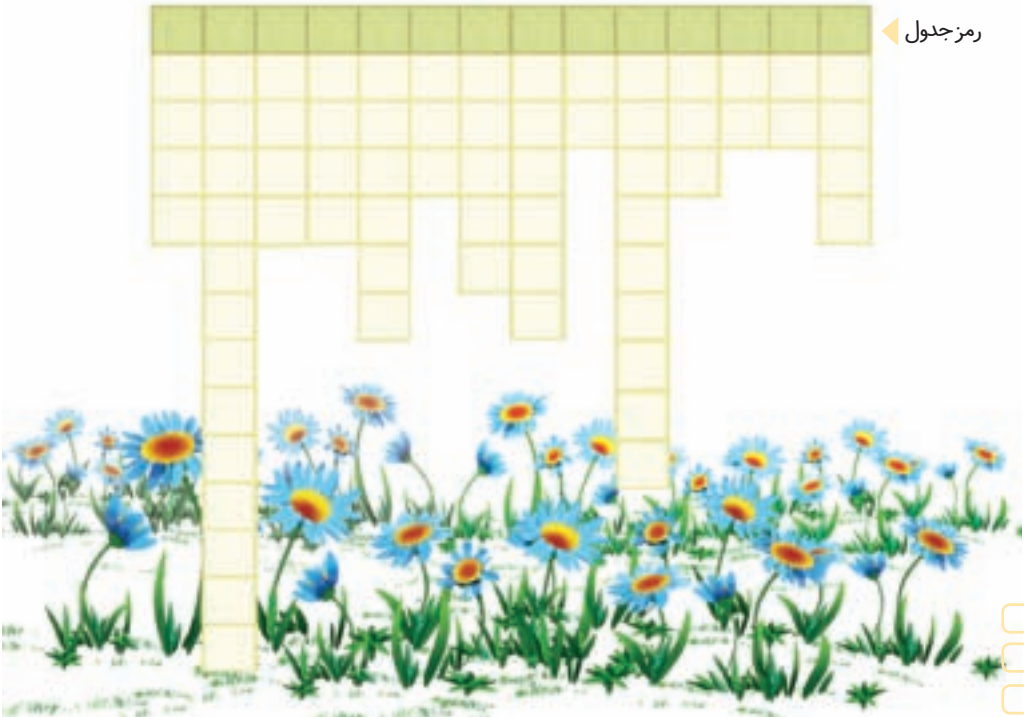
Four horizontal dotted lines for writing.

جدول عمودی زیر را حل کن و رمز آن را بنویس.

- ۱ دست و صورت را با آن می شویم. ۸ سعی می کنیم از مابقی بماند.
- ۲ گرفتار نیست. ۹ معمولاً میوه ها دارند.
- ۳ برف وارونه ۱۰ آب که قطع شد، سرو صدای ..... درآید.
- ۴ نام امام دهم ۱۱ به آن آبادی هم می گویند.
- ۵ تختی، به این نام معروف است. ۱۲ مخالف کلمه «آخرین»
- ۶ قطع نیست. ۱۳ نام سازمانی است.
- ۷ نوعی نوشته است. ۱۴ همان نگاه کردن است.

۱۴ ۱۳ ۱۲ ۱۱ ۱۰ ۹ ۸ ۷ ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱

رمز جدول

سر سبز و خرم باشید.

انشای هفته

راه‌های درست مصرف کردن و جلوگیری از اسراف را در چهار بند بنویس*.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- * در این زمینه، می‌توانی به موارد زیر بپردازی.
۱. مصرف صحیح مواد غذایی، آب آشامیدنی، سوخت و ...
۲. تفاوت اسراف با مصرف درست
۳. چگونه می‌توان صرفه‌جویی کرد؟
۴. برای بازیافت مواد مصرف شده و استفاده‌ی مجدد از آن‌ها، چه راه‌هایی را پیشنهاد می‌کنی؟
۵. ....

فعالیت های تکمیلی

Handwriting practice area with 15 horizontal dotted lines.

آزاد

A series of horizontal blue lines for writing, consisting of 18 lines.

دانش و دانشمندان

ابن سینا

کلمه‌های تازه‌ی درس را بنویس.

.....

.....

.....

کامل کن.

کلمه	معنا	جمله
ذبح	سر بریدن	معمولاً مسلمانان در روز عید قربان، گوسفند ذبح می‌کنند.
مصیبت		
بالین		
معالجه		

دوست داری در آینده چه اختراع یا کشفی بکنی؟ درباره‌ی آن توضیح بده.

Handwriting practice area with five horizontal dotted lines on a yellow background.

درباره‌ی تصویرهای زیر، دو بند بنویس.

Handwriting practice area with five horizontal dotted lines on a yellow background.

با واژه‌های زیر، جمله بساز.

..... : عرض

..... : ارض

..... : قالب

..... : غالب

شکل کامل کلمه‌های زیر را بنویس.

..... سپه ←

..... همزه ←

..... نگه ←

..... بوعلی ←

..... مه ←

شعر سعدی را بخوان و سه جمله درباره‌ی آن توضیح بده.

علم، چندان که بیش تر خوانی   چون عمل در تو نیست، نادانی

.....

.....

.....

.....

.....

بقیه‌ی این مطلب را خودت بنویس.

بسیست و دو نفر با اشتیاق مراد دنبال می‌کردند. هر یک سعی داشت زودتر
به من برسد. همه همچنان زده شده بودند. اولین نفر که به من رسید، با پنجمی پاچنان
ضربه‌ای به من نواخت که

.....

.....

.....

در این چرخ خوش بختی، پندی وجود دارد. برای این که آن را بخوانی، از نقطه‌ی شروع، در جهت حرکت عقربه‌های ساعت پیش برو. اول، حروفی را که یک دایره دارند، بخوان. سپس، حروفی را که دو دایره دارند و بعد حروفی را که سه دایره دارند و ... .

همیشه شاداب باشید.

انشای هفته

شرح حال یکی از بزرگان مورد علاقه‌ی خود را به‌طور خلاصه بنویس*.

---

* در این زمینه، می‌توانی به موارد زیر بپردازی.

۱. انتخاب فردی که زندگی او در زندگی مردم منطقه‌اش تأثیر دارد.

۲. معرفی دقیق زمان و مکان زندگی او

۳. زمینه‌های فعالیت او

۴. آثاری که از او به جا مانده است.

۵. شرح دقیق خصوصیات جسمی و روحی او

۶. رفت و آمدها، مسافرت‌ها و ارتباط او با افراد دیگر

۷. ....

فعالیت های تکمیلی

6

بر بال خیال

سه کلمه که یکی از شکل‌های «ع» را داشته باشند، از درس پیدا کن و با هر کدام، یک جمله بساز.

ع

..... ←

..... ←

..... ←

مخالف کلمه‌های داده شده را از درس پیدا کن و بنویس.

..... ← کم هوش

..... ← ضعیف

..... ← خوبی

..... ← ترسو

..... ← ناشناخته

کلمه‌های زیر در گفتار کوتاه شده‌اند، آن‌ها را به شکل نوشتاری بنویس.
مانند:

نوشتاری	گفتاری
هست	هَس
	یه
	می‌رم
	می‌گم
	می‌خوام
	می‌ب

متن‌های زیر را بخوان و هر جا لازم است، نشانه‌های «.؟-!-» را به کار ببر.

لقمان را گفتند ادب از که آموختی گفت از بی ادبان هر چه از ایشان در نظر من ناپسند آمد از آن پرهیز کردم.

یکی را گفتند عالم بی عمل به چه ماند گفت به زنبور بی عمل

پنج کلمه از درس در این جدول قرار دارد. آن‌ها را پیدا کن و بنویس.

کلمه‌های زیر برای شمارش به کار می‌روند. با هر کدام، یک جمله بساز.

..... جفت:

..... دوچین:

..... رأس:

..... دست:

جزء دوم هریک از کلمه‌های زیر را بنویس.

تند ..... خوش ..... غم .....
رنج ..... روان ..... زیر .....

هر اسم را در گروه خودش قرار بده.

مخترع	مکتشف	شاعر
.....	.....	حافظ، ادیسون، نظامی، مولوی،
.....	.....	گراهام بل، پروین اعتصامی،
.....	.....	محمد بن زکریای رازی، پاستور،
.....	.....	گالیلئو، کریستف کلمب، اینشتین
.....	.....	

مکتشف، چیزی را که وجود دارد و کسی آن را نمی‌شناسد، کشف می‌کند اما
مخترع، کسی است که چیز جدیدی می‌سازد.

درس را یک بار دیگر بخوان و چهار سؤال از آن طرح کن.

.....

..... ۲

..... ۳

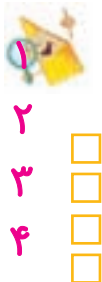
..... ۴

.....

.....

.....

.....

انشای هفته

شرح حال یکی از دانشمندان ایرانی را بنویس*.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

* به توضیحات انشای قبلی مراجعه کن.
درباره‌ی تأثیر کشف یا اختراع این دانشمند بر جامعه هم می‌توانی مطلبی بنویسی.

دینی

عیدانه‌ی خدا

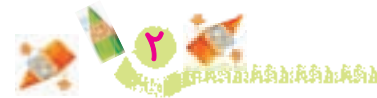
چهار کلمه را که یکی از شکل‌های «ظ»، «ذ»، «ض» و «ز» در آن‌ها به کار رفته باشد، از درس پیدا کن. سپس، با هر کدام یک جمله بنویس.

..... ←

..... ←

..... ←

..... ←

طبقه‌بندی کن.

آخرین، سحر، نشست، آغازین، مستحق، نیازمند، باداد، سراقکنده، خوش حال، خواست، شاد، غروب، غمگین، منتظر، طلبید، طلوع، چشم به راه، خاست، سرافراز

مخالف‌ها	مترادف‌ها
آخرین، آغازین	

جمله‌ی زیر را در سه سطر تمام کن.

چیزی به غروب نمانده بود؛ هنوز خیابان‌ها

.....

.....

.....

مانند نمونه انجام بده.

مثال: کتاب خریدم ← دارم کتاب می‌خرم

سحر از خواب بیدار شدم . ←

پرنده پرواز کرد. ←

مادرم گل چید. ←

هر کلمه را در جای مناسب بگذار.

(به آرامی ، آهسته آهسته ، شب ، دانه دانه)

..... سردی بود. از آسمان ..... برف می بارید. برف های درشت
 ..... روی زمین فرود می آمدند. کوچه در سکوت فرو رفته بود. تصمیم گرفتم لباس
 مناسبی بپوشم و به حیاط بروم و در میان برف های نرم و سفید ..... قدم
 بزنم. جای پایم روی برف ها می ماند.

از میان کلمه های زیر، کلمه های هم معنی را جدا کن و کنار هم بنویس.

خورشید ، آسمان ، مهر ، آفریدگار ، سپهر ، علم ، خدا ، برخواست ، بلند شد ، دانش

..... ، ..... ، .....
 ..... ، .....

با هریک از این کلمه ها، یک جمله ی خبری و یک جمله ی پرسشی بساز.

..... خبری:

..... پرسشی:

عید فطر

..... خبری:

..... پرسشی:

حسن کردم

خبری:

پرستی:

اجزای کلمه‌های زیر را مشخص کن.

مثال: ناگوار ← نا + گوار

.....	← عصرانه	.....	← دردناک
.....	← پسرانه	.....	← دل‌انگیز
.....	← ستمگر	.....	← گوش‌نواز

به جای «شدیداً» و «آن قدر» و «فوراً» در هر جمله از کلمه‌ای دیگر استفاده

کن.

الف) دیروز **شدیداً** بیمار بودم؛ **آن قدر** که نتوانستم از جایم بلند شوم. مادرم **فوراً** مرا پیش دکتر برد.
 ب) دیروز ..... بیمار بودم؛ ..... که نتوانستم از جایم بلند شوم. مادرم ..... مرا پیش دکتر برد.
 پ) دیروز ..... بیمار بودم؛ ..... که نتوانستم از جایم بلند شوم. مادرم ..... مرا پیش دکتر برد.

خدا حافظ؛ سلامت باشید.

انشای هفته

منظره‌ی زیر را توصیف کن.*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- * در این زمینه، می‌توانی به موارد زیر بپردازی.
۱. این منظره چه فصلی را نشان می‌دهد؟
  ۲. در این منظره، کدام عناصر طبیعت دیده می‌شود؟
  ۳. ....

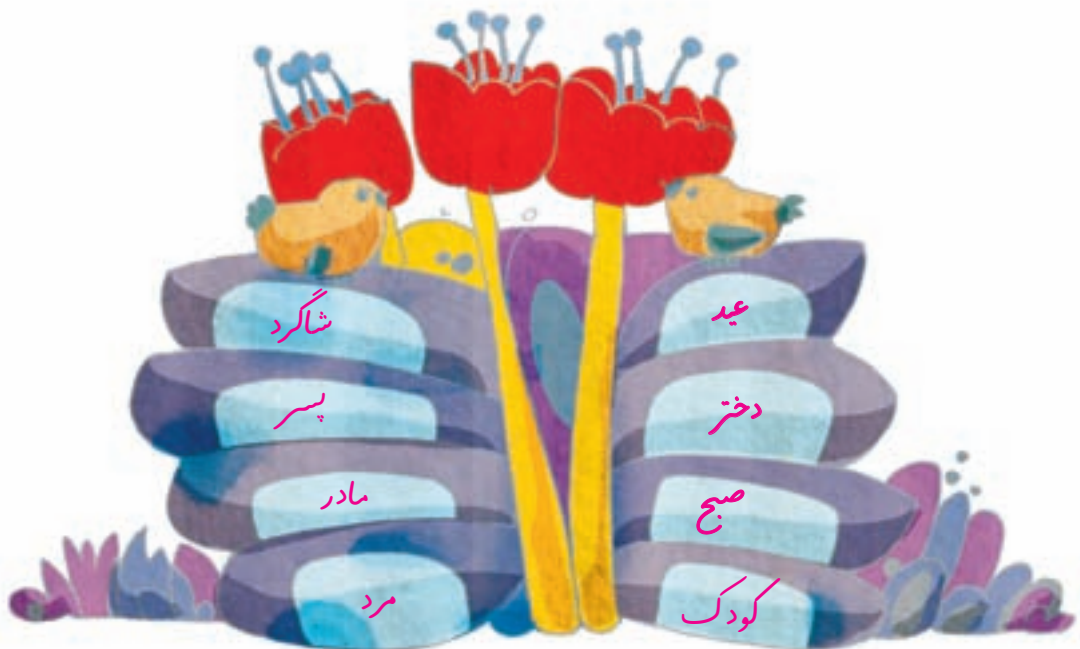
فعالیت های تکمیلی

Handwriting practice area with 15 horizontal dotted lines.

آخرین یاور آفتاب

به هریک از کلمه‌های زیر «انه» اضافه کن و کلمه‌های جدیدی بساز. سپس آن کلمه‌ها را در جاهای خالی بنویس.

.....

.....

این جدول قرینه را حل کن.

- آخرین سوره‌ی قرآن است.
- گهواره
- عقیده و نظر
- بارخ به دست می آید.
- آب در آن جاری است.

- پسوندی به معنای مانند است.
- عاشورا روز ..... محرم است.
- دوست و همراه
- صلح نیست.
- نزدیک نیست.

دور کلمه‌ای که با بقیه‌ی کلمه‌ها هم خانواده نیست، خط‌بکش.

قطع ، قطر ، قطع ، قاطع
شهادت ، شهید ، شهدا ، شهرت

نوشته‌ی زیر را ادامه بده.

اگر در کربلا بودم

.....
.....

فعل های نوشته ی خود را قرمز کن.
اسم های نوشته ی خود را آبی کن.

زیر فعل مناسب، خط بکش.

علی بر زمین (اقتاده نبود ، نیفتاده بود).

هنوز همی یاران او به شهادت (نرسیده بودند ، رسیده نبودند).

به هر کلمه «ن» اضافه کن.

..... انداخت ←

..... شنید ←

..... رسان ←

..... آورد ←

..... رود ←

..... خورد ←

..... انداز ←

..... ضربه خواهم زد ←

کلمه‌های زیر را مرتب کن و با آن‌ها جمله بساز.

• نوجوانی، آفرید، که، حماسه‌ای، حسین فهمیده، کوچک، بزرگ، بود

• برای، شهادت، اسلام، از، دفاع، امام حسین (ع)، به، رسید

کامل کن.

به برادر پدر ، ..... می‌گویند.

به خواهر مادر ، ..... می‌گویند.

به ..... می‌گویند.

به ..... می‌گویند.

انشای هفته

درباره‌ی یکی از یاران امام حسین (ع) انشا بنویس*.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

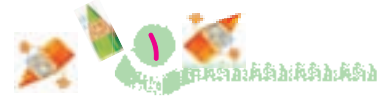
* در این زمینه، می‌توانی به موارد زیر بپردازی.

۱. نام و عنوان و گذشته و شرح حال او
۲. دلیل آمدنش به کربلا
۳. سابقه‌ی او در اسلام و در خدمت امام (ع)
۴. شرح ماجراهای او در کربلا
۵. چگونگی روبه‌رو شدن او با مخالفان امام (ع)
۶. گفت‌وگوهای او با امام (ع) و بقیه‌ی حاضران در کربلا
۷. چگونگی شهادت او
۸. ....

مٹی و میہنی

میراث فرهنگی

مانند نمونه بنویس.

اشتیاق ← شوق ، مشتاق
 محفوظ ← ..... ، .....
 میراث ← ..... ، .....
 میلاد ← ..... ، .....

مخالف کلمه‌های زیر را پیدا کن و حروف آن‌ها را در جدول رنگ بزن.

ض	ج	ز	ب	ر
ا	ر	ی	ث	ف
ع	غ	د	و	ی
م	ی	ر	د	و

شب ← .....
 قوی ← .....
 طلوع ← .....
 قدیم ← .....
 .....

حالا با حروف باقی مانده، کلمه‌ی معناداری بنویس که در درس به کار رفته باشد.

با استفاده از کلمه‌های زیر یک بند بنویس.

قدیمی ارث موزه کاوشگران آثار باستانی

.....

.....

.....

.....

داستان زیر را ادامه بده و پایانی خنده‌دار برای آن بنویس.

بچه‌ها شنیده بودند زیر درخت قدیمی، گنجی پنهان است. برای همین، یک روز تصمیم گرفتند که .....

.....

.....

.....

.....

آثار تاریخی شهر خودت را به ترتیب حروف الفبا بنویس.

.....
.....
.....

کامل کن.

مثال: کتاب های قدیمی مثل گنج، گران بها هستند.

آثار کهن مانند

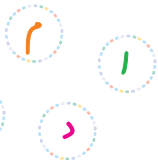
ستارگان مثل

ابرها مانند

.....
.....
.....

با حروف های زیر سه کلمه ی چهار حرفی معنادار بساز.

.....
.....
.....

قسمت‌های جدا شده‌ی ضرب‌المثل‌ها را به هم وصل کن.

۱	دستمال نمی‌بندند	۱	موش به سوراخش نمی‌رفت
۲	برفش بیش‌تر	۲	قطره‌قطره جمع گردد
۳	موش هم‌گوش دارد	۳	سری را که درد نمی‌کند
۴	جارو به دمش می‌بست	۴	دیوار موش دارد
۵	وانگهی دریا شود	۵	هر که بامش بیش

مثل نمونه، کامل کن.

- به کسی که شهرت داشته باشد، **مشهور** می‌گویند.
- به کسی که ضربه خورده باشد، **مضروب** می‌گویند.
- به کسی که ..... خورده باشد، **مسموم** می‌گویند.
- به چیزی که مورد قبول باشد، ..... می‌گویند.
- به کسی یا چیزی که .....، **مشکوک** می‌گویند.

مسرور باشید.

انشای هفته

درباره‌ی یکی از آثار تاریخی استان خودتان یا یکی از استان‌های همسایه،
انشایی بنویس.*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- * در این زمینه، می‌توانی به موارد زیر بپردازی.
۱. محلّ دقیق اثر تاریخی
۲. سابقه‌ی اثر تاریخی
۳. اندازه، نما و مصالح به کار رفته در اثر تاریخی
۴. آیا مردم از این اثر بازدید می‌کنند؟
۵. اهمیت این اثر در چیست؟
۶. ....

فعالیت‌های تکمیلی

Blank writing area with horizontal dotted lines for text entry.

آرش کمان‌گیر

هم‌معنی کلمه‌های زیر را از درس پیدا کن.

..... مضرب ←

..... مقاوم ←

..... قد ←

..... بی‌قراری ←

..... بالا ←

..... زبر دست ←

هم‌خانواده‌ی کلمه‌های داده شده را در درس پیدا کن و بنویس.

..... نیرومند ←

..... قتل ←

..... اشکال ←

..... مقعر ←

..... امواج ←

..... آفریدن ←

درباره‌ی کوه دماوند یک بند بنویس. در نوشته‌ی خود از این کلمه‌ها هم استفاده کن.

رفع، برف‌گیر، انباشته، دامنه، فراز، خروشان، گسترده، جاری، می‌جوشد

.....
.....
.....
.....

برای جدول زیر، سؤال‌های مناسب طرح کن.

۱																								
۲																								
ر																								
د	۱	ل	ی	۲																				

- ۱
- ۲
- ۳
- ۴
- ۵
- ۶
- ۷
- ۸
- ۹
- ۱۰

هر کلمه را با پسوند مناسب ترکیب کن و کلمه‌ای تازه بساز.

کلمه	پسوند	بان	دان	ناک	زار	ستان	نده
جنگل							
کوه							
انده							
گل							
باغ							
پر							

* کدام کلمه با سه پسوند، سه کلمه‌ی تازه می‌سازد؟

خلاصه‌ی درس آرش کمان‌گیر را در پنج سطر بنویس.

.....

.....

.....

.....

.....

کامل کن.

..... از ریز تا درشت را تعریف کرد؛ یعنی :

..... از این در و آن در صحبت کرد؛ یعنی :

..... از بام تا شام کاری کند؛ یعنی :

کلمه‌های زیر را دو به دو به هم وصل کن؛ چند ترکیب تازه درست می‌شود؟
با آن‌ها جمله بنویس.

صبر

چراغ

اشک

باران

دانش

کوه

حسد

آتش

.....
.....
.....
.....

اگر آرش کمان‌گیر تیر خود را پرتاب نمی‌کرد، چه می‌شد؟ در دو سطر بنویس.

.....
.....

انشای هفته

درباره‌ی یکی از قهرمانان ملی ایران انشا بنویس*.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- * علاوه بر مواردی که در انشاهای دیگر بدان‌ها توجه کردی، می‌توانی به موارد زیر هم پردازی.
۱. این قهرمان چرا مشهور شد؟
  ۲. چرا به او قهرمان ملی می‌گویند؟
  ۳. چه کسی می‌تواند قهرمان ملی شود؟
  ۴. اگر کسی بخواهد قهرمان ملی شود، باید چه ویژگی‌هایی داشته باشد و چه راه‌هایی را طی کند؟
  ۵. این قهرمان چه تأثیری بر جامعه‌ی خود گذاشت؟
  ۶. ....

ثروت‌های ملی ایران

کلمه‌های تازه‌ی درس را بنویس.

..... ●

..... ●

..... ●

..... ●

..... ●

در جمله‌های زیر، نهاد، قید و فعل را مشخص کن.

فعل	قید	نهاد	جمله
			زهرا هر روز درس‌هایش را با دقت می‌خواند.
			من دیروز جوراب‌های خود را شستم.
			آن روزها سپاهیان دشمن از رود جیحون گذشته بودند.

با این دوازده کلمه، شش کلمه‌ی کامل بساز.

گاه	آور	انداز	نوشته
نام	بها	خیز	چشم
بار	سنگ	گران	نفت

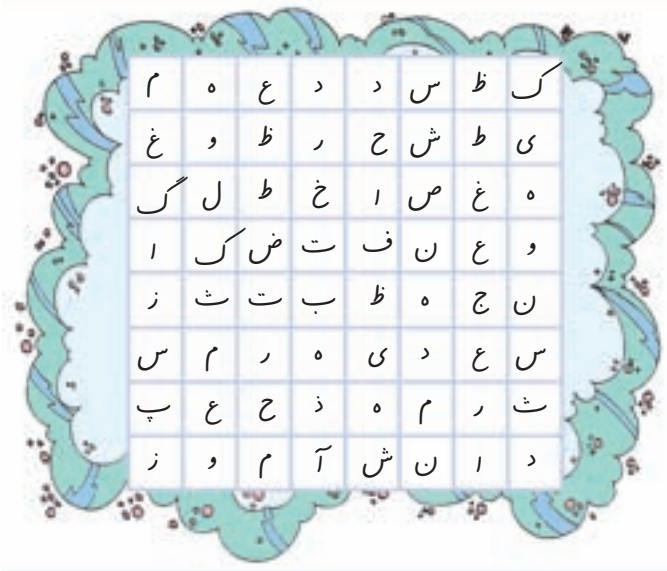
وصل کن و جمله بساز (سعی کن هر جمله با جمله‌ی دیگر تفاوت داشته باشد).

ارگ بم	استان گیلان
حافظیه	اصفهان
ماسوله	استان کرمان
آرامگاه بوعلی سینا	شیراز
مسجد شیخ لطف الله	همدان

در این جدول، پنج ثروت و سرمایه‌ی ملی را پیدا کن و بنویس.

.....

.....

.....

.....

.....

به هر کلمه، «ان / گان» اضافه کن و آن را بنویس.

مانند ستاره + گان = ستارگان

نویسنده = ... گذشته = ... سازنده = ... درخت = ...

در سه خط کامل کن.

یکی از ثروت‌های ملی شهر من ..... است که

.....

.....

.....

کلمه‌های هم خانواده را جدا کن و کنار هم بنویس. سپس یک هم خانوادگی دیگر به آن‌ها اضافه کن.

مناظر، تحسین، قداست، منظره، احسان، نظر، مقدس

.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....

در تصویر زیر، خلیج فارس را می‌بینی. درباره‌ی آن یک بند بنویس.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

انشای هفته

درباره‌ی یکی از ثروت‌های ملی که در درس آمده است، انشایی بنویس*.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- * یادآوری ۱: می‌دانی که انسان‌ها از مهم‌ترین ثروت‌های ملی هستند. اگر خودت را ثروت ملی می‌دانی، در مورد خودت انشا بنویس.
- یادآوری ۲: اگر ثروت ملی دیگری انتخاب می‌کنی، بهتر است مربوط به شهر یا استان خودت باشد.
۱. چرا به چیزی که مورد نظر توست، ثروت ملی می‌گویند؟
  ۲. محل دقیق و موقعیت جغرافیایی آن
  ۳. دلیل اهمیت آن
  ۴. تأثیری که بر محیط دارد.
  ۵. ....

فعالیت های تکمیلی

Handwriting practice area with 15 horizontal dotted lines.

طبیعت

کوچ پرستوها

بند اول درس را مانند مثال تغییر بده و دوباره بنویس.

در اوایل بهار، هوا لطافت خود را باز خواهد یافت.

برای هر کلمه، سه کلمه‌ی هم‌پایان (هم‌قافیه) بنویس.

.....

.....

.....

باز:

.....

.....

.....

آب:

.....

.....

.....

بادام:

.....

.....

.....

تابستان:

برای هر کلمه، یک جمله بنویس.

..... معلوم:

..... مناظر:

..... همتا:

..... پی در پی:

خلاصه‌ی بند پنجم درس را در سه سطر بنویس.

.....

.....

.....

مانند نمونه، پنج کلمه ی دیگر بنویس.

.....

.....

.....

.....

.....

لحظ + ای = لحظه ای

مانند نمونه، واژه های جدیدی جایگزین کن (هر بار یک کلمه را عوض کن).

سختن کار این مسافران از راه رسیده، مرمت لانه هاست. (دومین)

دومین کار این مسافران از راه رسیده، مرمت لانه هاست.

(بازسازی) .....

(اقدام) .....

(تازه) .....

(بود) .....

در محلّ زندگی تو، به این کلمه‌ها چه می‌گویند؟

پرستو: .....

جوان: .....

جوجه: .....

لانه: .....

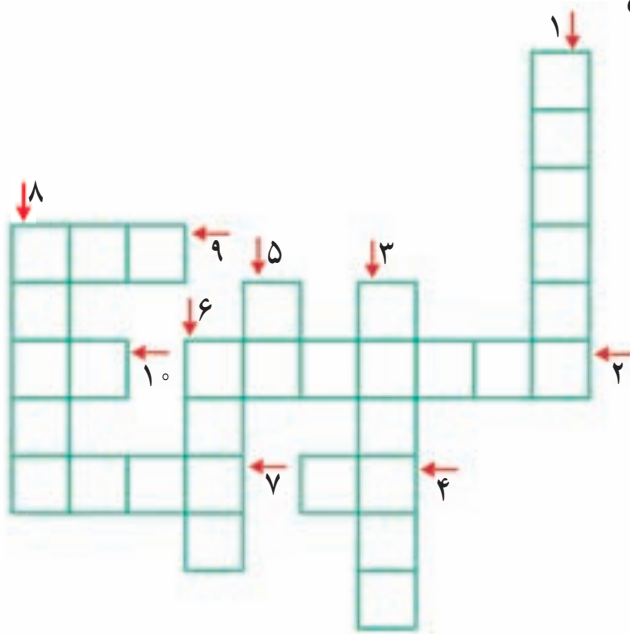
پاییز: .....

آتش: .....

شکوفه: .....

جدول

- ۱ نخ محکمی که از پیدی نوعی کرم به دست می آید.
- ۲ در صدف قرار دارد.
- ۳ خزنده ای که خاندی خود را روی پشتش حمل می کند.
- ۴ پوشش بوقلمون و بعضی پرندگان دیگر.
- ۵ یکی از ماه های سال است.
- ۶ بسیاری از گیاهان، از راه کاشتن آن زیاد می شوند.
- ۷ بزرگ ترین نوع ماهی است.
- ۸ نام یکی از جانوران بی مهره دریایی است.
- ۹ حشره ای که به محصولات کشاورزی آسیب می رساند.
- ۱۰ با آن، روی تخته می نویسیم.

موفق باشید.

انشای هفته

طبیعت محلّ زندگی من*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

* در این زمینه، می‌توانی به موارد زیر بپردازی.

۱. زیبایی‌های طبیعت
۲. مظاهر طبیعت شامل کوه، جنگل، دریا، درخت، پرندگان و حیوانات
۳. طرز رفتار انسان با طبیعت
۴. راه‌های حفظ طبیعت و زیبایی‌های آن
۵. ....

آزاد

A series of horizontal blue lines for writing, consisting of 17 lines spaced evenly down the page.

A series of horizontal blue lines for writing, consisting of 18 lines.

انشای هفته

موضوع آزاد *

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

* موضوع این درس و موارد آن باید با همکاری دانش‌آموزان انتخاب شود.

هنر و ادب

داستان‌ها

مخالف کلمه‌های داده شده را از درس پیدا کن و بنویس.

..... ← ثروتمند

..... ← جانوران اهلی

..... ← عادل

..... ← جدید، تازه

به نظر تو، مهم‌ترین بند درس کدام است؟ آن را بنویس.

.....

.....

.....

.....

.....

جاهای خالی را پر کن.

سخن + گو + ان ← سخن گویان

..... ← بینا + ان

..... ← دیده + ان

..... ← ستاره + ان

غم + گین ← غمگین

..... ← گین + ...

..... ← گین + ...

درد + ناک ← دردناک

..... ← ناک + ...

کلمه‌های تازه‌ای را که این هفته در کتاب تعلیمات اجتماعی خوانده‌ای،

بنویس.

Three horizontal dotted lines for writing.

کلمه‌های داخل کمانک را مانند مثال تغییر بده.

او سردرد گرفته است، (مبتلا شدن) ← او به سردرد مبتلا شده است.

بر اثر ورزش، پاهایم گرفته است. (متقبض شدن) ←

علی خیلی گرفته است. (ناراحت بودن) ←

خورشید گرفته است. (تیره شدن) ←

سر فاطمه به زمین خورد. (اصابت کردن) ←

هر یک از موارد زیر را به چیزی، مانند کن.

مثال: مهر مادری بی پایان است، مثل دریا، مانند خورشید، همچون آسمان.

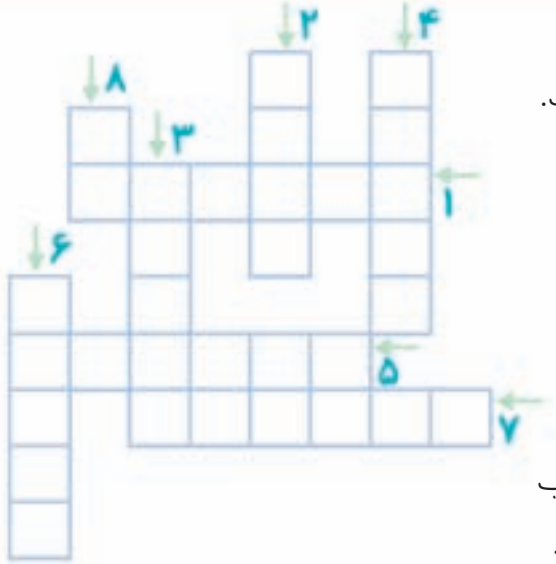

باران می بارد، مثل ..... ، مانند ..... ، همچون .....

کودک می خندد، مثل ..... ، مانند ..... ، همچون .....

جدول را حل کن.

- ۱ صاحب قالیچه‌ی پرنده‌ی معروف است.
- ۲ به آدم‌های ناتوان می‌گویند.
- ۳ گذشگان ما
- ۴ گروهی از پرندگان مهاجر
- ۵ کار رایگان که به زور انجام شود.
- ۶ داستانی که واقعی نباشد.
- ۷ گوینده‌ی داستان‌های هزار و یک شب
- ۸ بعضی از افسانه‌ها درباره‌ی آن‌هاست.

درباره‌ی تصویر زیر، یک بند بنویس.

پیروز باشید.

انشای هفته

یکی از داستان‌های محلی را بازنویسی کن.*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- * برای نوشتن این انشا به موارد زیر توجه کن.
۱. بهتر است داستان را از زبان بزرگ‌ترهای خانواده‌ی خود بشنوی.
  ۲. اگر می‌توانی، این داستان را اول روی نوار ضبط کن. بعد به آن گوش بده و داستان را بنویس.
  ۳. واژه‌های گفتاری داستانی را که در نوار گفته شده است، به واژه‌های نوشتاری تبدیل کن.
  ۴. می‌توانی نظر خود را هم در پایان داستان بنویسی.
  ۵. ....

موش و شتر

خلاصه‌ی درس را در هشت خط بنویس.

A large rectangular area with a pink background and blue dotted lines for writing. A small rocket icon is in the top right corner of this area.

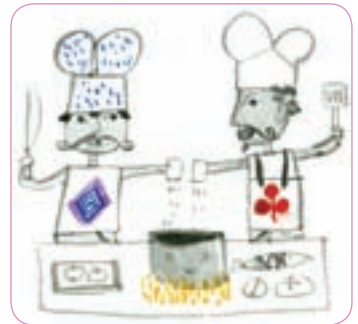

کلمه‌های مترادف را به هم وصل کن.

- زرف
- باهوش
- شوخی
- خودپسند
- زیرک
- مغرور
- عمیق
- مزاح

ضرب‌المثل مناسب هر تصویر را بنویس.

.....

.....

کلمه را کامل کن و معنای آن را بنویس.

- ..... غر..... اب..... «>
- ..... ر..... رور..... «>
- ..... ک..... ک..... «>
- ..... ز..... یحت..... «>
- ..... مزا..... «>

اصطلاحات زیر را در جمله به کار ببر.

..... لحظه به لحظه :

..... سایه به سایه :

..... شانه به شانه :

پیام داستان درس را در سه سطر بنویس.

.....

.....

.....

با شکل کامل کلمه‌های مخفّف زیر، جمله بساز.

ناگ:

.....

ره:

.....

ز:

.....

دگر:

.....

گر:

.....

قتاد:

.....

اسم نویسنده‌ی هر کتاب را بنویس.

.....

.....

.....

.....

مداخفظ، نویسنده‌ی آینده

انشای هفته

شعر «دو کاج» را به نثر بنویس.*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- * برای بازنویسی این شعر،
۱. ابتدا شعر را به نثر ساده بنویس.
  ۲. نثر ساده را با واژه‌های مناسب به شکل نوشته‌ی ادبی زیبا تبدیل کن.
  ۳. برای معنی واژه‌ها از کتاب فرهنگ لغت استفاده کن.
  ۴. ....

فعالیت های تکمیلی

Handwriting practice area with 18 horizontal dotted lines.

مَثَل‌ها

ضرب المثل‌های درس را یک بار بنویس.

Handwriting practice lines for the first section, consisting of ten horizontal dotted lines.

با کلمه‌های مخفف درس، جمله بساز.

Handwriting practice lines for the second section, consisting of four horizontal dotted lines, each starting with a pink arrow pointing left.

درباره‌ی یکی از ضرب‌المثل‌های درس، یک داستان بنویس.

Handwriting practice area with five horizontal dotted lines.

هر دو کلمه، مربوط به یک ضرب‌المثل است؛ آن ضرب‌المثل را بنویس.

..... کفش، بیابان

..... رنج، گنج

..... آسمان، رنگ

..... شتر، خواب

۵

چهار تا از ضرب‌المثل‌های منطقه‌ی خود را به شکل گفتاری بنویس.

Large pink rectangular area with horizontal dotted lines for writing.

۶

هر سه کلمه را در یک جمله به کار ببر.

..... نهال ، دهقان ، باغ

..... زیبا ، پرشکوفه ، بهار

..... افتاد ، اتفاق ، خیابان

۷

مخالف هر کلمه را از روی درس بنویس.

..... ناپسند ←

..... بلند ←

..... دشمنان ←

..... ناتوان ←

..... جوان ←

..... غمگین ←

..... محروم ←

..... بیگانه ←

انشای هفته

نامه‌ای به دوست خود بنویس و در آن، از ضرب‌المثل هم استفاده کن.*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- * ضرب‌المثل‌ها و اصطلاحات، به خواندنی‌تر شدن نامه کمک می‌کنند؛ بنابراین، هنگام نوشتن نامه، به موارد زیر توجه کن.
۱. موضوع نامه را انتخاب کن.
  ۲. تعدادی ضرب‌المثل را که با موضوع نامه متناسب باشند، انتخاب کن.
  ۳. سعی کن آن‌ها را به تناسب موضوع، در لابه‌لای نامه‌ات بگنجانی.
  ۴. ....

